

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
Ju.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till: ju.L5@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkandet Ett nytt brott och
andra åtgärder mot människohandel (SOU
2025:119)
(Ju2025/02760)

Inledning

Hovrätten har granskat betänkandet med utgångspunkt i de aspekter som de allmänna domstolarna har att beakta och lämnar följande synpunkter.

Ändring av människohandelsbrottet (5.8)

Hovrätten instämmer i utredningens bedömning att de tre exploaterings-syften som lagts till i det reviderade människohandelsdirektivet förvisso kan anses omfattas av människohandelsbrottet i dess nuvarande lydelse, men att förslaget innebär att bestämmelsen blir mer lämplig. Hovrätten tillstyrker därför förslaget i denna del. Hovrätten vill dock lämna följande synpunkter.

Enligt betänkandet innebär förslaget ett förtydligande och inte en utvidgning av det straffbara området. Hovrätten ifrågasätter den slutsatsen. Genom att fler exploateringssyften anges i lagtexten synes följderna kunna bli att lägre krav kommer ställas på dessa syften jämfört med de krav som nu ställs på sådana exploateringssyften enligt det s.k. nödlägesrekvisitet. Hovrätten efterfrågar därför ytterligare uttalanden om vilken förändring i sak som förslaget skulle innebära och vad som krävs för att de i lagtexten angivna exploateringssyftena ska anses föreligga. Detta är särskilt angeläget när det gäller brott som innefattar att personer under 18 år rekryteras för brottslighet utan att något otillbörligt medel har använts.

Hovrätten efterfrågar även ytterligare analys av frågan om brottskonkurrens, särskilt mellan brotten människohandel och involverande av underårig i brottslighet.

Införandet av ett nytt brott (5.9)

Hovrätten instämmer i att införandet av ett nytt brott är det lämpligaste sättet att uppfylla artikel 18a i det reviderade människohandelsdirektivet och tillstyrker i denna del i allt väsentligt förslaget.

Hovrätten efterfrågar ytterligare exemplifiering av vilka tjänster som kan omfattas av straffbestämmelsen, vid sidan av det som anges i betänkandet.

I betänkandet uttalas att det borde finnas utrymme för att döma i konkurrens för det nya brottet och köp av sexuell tjänst. Hovrätten ställer sig tveksam till detta och efterfrågar ytterligare uttalanden i fråga om brottskonkurrens.

Hovrätten anser att beteckningen *olaga tjänsteutnyttjande* riskerar att felaktigt leda tankarna till brott som ligger nära tjänstefel och förordar i stället beteckningen *olaga nyttjande av tjänst*.

Anslag (10.4)

Hovrätten delar utredningens uppfattning att förslaget kommer leda till en ökad måltillströmning för domstolarna. Hovrätten anser att kostnaden per handlagt mål om människohandel respektive det nya brottet olaga tjänsteutnyttjande kommer vara avsevärt högre än vad utredningen utgått ifrån. Detta med hänsyn till att sådana mål ofta är betydligt mer omfattande och resurskrävande än brottmål i genomsnitt. Vidare kan överklagandefrekvensen förväntas vara högre för sådana mål än vad utredningen antagit. Hovrätten ifrågasätter därför starkt att de kostnadsökningar som förslaget kommer medföra ryms inom domstolarnas befintliga anslag.

Det pågår flera andra reformer som kommer leda till ökad resursbelastning för domstolarna. Det är därför viktigt att en samlad bedömning görs av konsekvenserna av dessa reformer och att reformernas sammanlagda kostnadsökning för domstolarna beaktas.

I handläggningen av detta ärende har deltagit hovrättspresidenten Anders Hagsgård, hovrättsrådet Marie Wettersten och tf. hovrättsassessorn Oskar Reijers, referent.

Anders Hagsgård

Oskar Reijers